

Monumentnummer*: 522844

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82847/131

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Hilversum Hilversum Noord-Holland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Hilversum	Q			1807
Hilversum	Q			1805

*Omschrijving***

Inleiding

STUDIO 'VARA' tot 1993 van de VARA, Vereniging van Arbeiders Radio Amateurs, opgericht op 1 november 1925. Op 2 maart 1929 is de villa Heuvellaan 33 als studio in gebruik genomen. Het studio-blok is in vier fasen tot stand gekomen. De eerste fase (1929-1932) is ontworpen door A. Eibink en J.A. Snellebrand en betrof het volume van één bouwlaag onder dubbel geknikte kap en de toren. De tweede fase (1952-1959) is ontworpen door B. Merkelbach en P.J. Elling en betrof de hal en technische vleugel. De derde fase (1959-1962) is ontworpen door P.J. Elling en betrof de studiovleugel, haaks op de technische vleugel geplaatst. De vierde fase (1964-1969) is ontworpen door bureau Elling en betrof een volume aan de zuidzijde en de grote waaivormige studio aan de oostzijde. In 1993 zijn naar het ontwerp van C. Weeber aan de zuidzijde muziekzalen aangebouwd waarbij een deel uit de derde en vierde fase werden vervangen. Het studio-complex is beeldbepalend gesitueerd op een terrein dat naar het noordwesten afloopt en omsloten wordt door de Heuvellaan aan de noordzijde, de Jacobus Pennweg aan de westzijde en de Steynlaan aan de zuidzijde, in de villawijk de Trompenberg.

Omschrijving

Studio-blok, opgebouwd uit verschillende bouwvolumes, zowel noord-zuid als oost-west georiënteerd, met verschillende plattegronden en hoogtes onder eigen afdekking.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Aan de noordzijde bevindt zich de oude radiostudio in een volume van één bouwlaag op rechthoekige plattegrond onder hoog opgaand dubbel geknikte mansardekap met de noklijn evenwijdig aan de weg, bedekt met grijze muldenpannen. Vijf roostervensters zijn in de noordgevel geplaatst. De hoge topgevel wordt geaccentueerd door radiaalsgewijs bevestigde aluminium platen, de kapvorm volgend. De volumes uit fase vier sluiten aan de oostzijde aan. Tegen de westgevel staat het overwegend blinde, smalle volume, noord-zuid georiënteerd, waaraan aan de zuidzijde de toren met schoorsteen en vlaggemast oprijst, opgetrokken in beige geglazuurde baksteen. De open ijzeren trappen en betonnen bordessen met buisleuning bevinden zich aan de oostzijde. Een half rond glazen tochtportaal ter hoogte van het dak van het smalle volume, een betonnen ronde schijf boven het grootste en uitstekende bordes.

De horizontaal afgesloten hal op rechthoekige plattegrond heeft een glazen noordgevel met vierkante ruiten. Het bordes voor de iets uitgebouwde ingangspartij is bereikbaar via een trap vanaf de Heuvellaan.

De technische vleugel, eveneens evenwijdig aan de weg gesitueerd en opgetrokken in beige geglazuurde baksteen op een rechthoekige plattegrond, bevat een kelder en drie bouwlagen onder plat dak. Op regelmatige afstand van elkaar zijn op elke bouwlaag vensters geplaatst. Een blokvormige uitstulping midden op de gevel aan de rechterzijde bevat een tegeltableau van B. van der Leek in de primaire kleuren op wit fond, voorstellende een man, een haan (midden) en een vrouw; een viool en een trompet (onder). Het glazen trappenhuis met blinde westmuur is tegen de westgevel geplaatst. De beeldengroep voor de technische vleugel van O. Jespers bestaat uit een mannen- en een vrouwenfiguur die los van elkaar staan en in hun houding de verbinding leggen tussen de taak van de VARA in het prille begin en het werk dat moest worden uitgevoerd.

Haaks op de technische vleugel staat de studiovleugel met open westgevel (verkeersgebied) met ruiten en blauwe panelen ter hoogte van de verdiepingscheidingen in rechthoekig grid. Iets schuin naar het noordoosten geplaatst sluit hierop een overwegend dichte studioruimte aan in geglazuurde baksteen.

Aan de zuidzijde bevindt zich tussen de muziekszalen de zuidgevel van fase vier uit drie bouwlagen waarboven een terras, overwegend uit glas met balkon ter hoogte van de verdieping, ook bereikbaar via de zuidzijde.

De grote waaivormige studio, met de boog aan de oostzijde, heeft gevels die afgewerkt zijn met aluminium platen op een voet van platen basaltlava. De gevel wordt aan de oostzijde geperforeerd door zeven vensters. Het glas in de overgangsdelen in de noordoosthoek wordt afgewisseld door penanten met rode geglazuurde tegels.

Het interieur van het studio-complex is vrijwel nog geheel aanwezig, zoals de tegelvloeren (donker- en lichtgrijs, wit, geel), de trappen en ijzeren balustrades met kunststof leuning, de deuren, met name in de technische vleugel, het interieur van de studio's waaronder ook de oude radiostudio, met elementen als de acoustische voorzieningen. Een staal- en glasplastiek van J. van de Broek en een ritmisch plastiek van A. Volten bevinden zich in de oorspronkelijke hal. Essentieel in de ontwerpen waren de vensters zodat contact met de buitenruimte bleef bestaan.

Waardering

De voormalige 'VARA' studio met interieuronderdelen is van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een in fasen tot stand gekomen studio-complex uit de eerste helft van de twintigste eeuw en als onderdeel in de ontwikkeling van Hilversum als centrum van de omroep, beeldbepalend gesitueerd in de villawijk de Trompenberg. Daarnaast is het studio-complex met interieuronderdelen historisch-functioneel van belang wegens het inzicht in de ontwikkeling van de studiobouw.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Welzijn, kunst en cultuur

Functie

Studio